Dosarul nr.4r-4065/24 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
4-23139299-02-4r-08072024 Judecător Arina Ialanji

D E C I Z I E

03 februarie 2025 mun. Chişinău
Colegiul penal al Curţii de apel Centru, în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Alexandru Spoială
Judecători: Igor Chiroșca și Denis Băbălău

A examinat în şedinţă de judecată, în lipsa părților, recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Serviciul Vamal, director adjunct Lidia Ababii împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17.07.2024, în cauza contravențională în privința lui Bagrin Vasile, intentată în temeiul art.287 alin.14 Cod contravențional.

Colegiul penal al Curții de apel Centru, asupra recursului,-

A C O N S T A T A T:

La data de 12 februarie 2024, în privința lui Bagrin Vasile de către agentul constatator Naval Igor a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. SVM01 000090, incriminându-i comiterea contravenției prevăzute de art.287 alin.14 Cod contravențional, pentru faptul că „la data de 16.02.2023, ora 21:00, în localitatea Gîsca, de către funcționarii SEM Centru, în localitatea Larga, r. Anenii Noi, a fost stopat automobilul de modelul „Toyota Tundra", cu n/î BN1114EM (UA), la volanul căruia se afla Bagrin Vasile, iar urmare a controlului fizic a fost stabilit că, ultimul transporta articole vestimentare în asortiment fără careva acte de proveniență, iar examinând materialele cauzei a fost stabilit că, marfa a fost transportată din regiunea Transnistreană şi introdus pe teritoriul controlat de către autoritățile constituționale, prin regiunea s. Gîsca, încălcând astfel prevederile Legii nr. 1417/1997."

Prin decizia asupra cauzei contravenționale DSV01 000085 din 12 februarie 2024, Bagrin Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 287 alin. 1) Cod contravenţional, şi sancţionat cu amendă în mărime de 45 unităţi convenţionale, cu confiscarea mărfii, şi a contravalorii automobilului de modelul „Toyota Tundra", cu numerele de înmatriculare BN1114EM (UA), totodată mijlocul de transport s-a dispus a fi restituit proprietarului Godea Boris.

La data de 23 februarie 2024, Bagrin Vasile a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie SVM01 000090 şi deciziei asupra cauzei

contravenționale DSV01 000085 din 12 februarie 2024, întocmit în temeiul art. 287 alin.14 Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17.07.2024, a fost admisă contestația depusă de către Bagrin Vasile și dispusă încetarea procesului contravențional, în temeiul art.441 alin.1 lit.a) Cod contravențional.

Articolele vestimentare indicate la pct.1 al ordonanței de recunoaștere în calitate de corp delict din 06 iunie 2023 şi care se află în camera de corpuri delicte, urmând a fi restituite proprietarului Bagrin Vasile, iar încasarea contravalorii automobilului de modelul „Toyota Tundra", cu numerele de înmatriculare BN1114EM (UA) a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator din cadrul Serviciul Vamal, director adjunct Lidia Ababii a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17.07.2024, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

În motivarea recursului s-a indicat că, instanța de judecată, la examinarea cauzei nu a apreciat la justa valoare probele anexate la materialele cauzei, emițând în acest sens o hotărâre contrar legii.

Specifică, că probele prezentate de către agentul constatator în materialele dosarului contravențional sunt suficiente pentru a stabili vinovăția lui Bagrin Vasile și atragerea la răspundere contravențională.

Menționează că persoanele juridice și fizice rezidente care se află pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent de faptul dacă au sau nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, sânt obligate să treacă prin posturile vamale interne, achitând TVA până sau la momentul trecerii controlului vamal.

Indică, că Bagrin Vasile a încercat să se eschiveze de la plata drepturilor de import aferente acestor mărfuri în valoare de cca 1 mln. de lei, iar instanța a legalizat introducerea acestora privind bugetul de stat de cca 335 mii lei.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.1 Cod contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță în raport cu argumentele recursului declarat, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul este fondat și urmează a fi admis, cu remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

Domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (*cauzele Zilibergerg contra Moldovei, 01.02.2005, §35; Anghel contra României, 04.10.2007, §52).*Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil.

În fapt, reieșind din materialele cauzei, Colegiul reține că, la data de 12 februarie 2024, în privința lui Bagrin Vasile de către agentul constatator Naval Igor a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. SVM01 000090, incriminându-i comiterea contravenției prevăzute de art.287 alin.14 Cod contravențional, pentru faptul că „la data de 16.02.2023, ora 21:00, în localitatea Gîsca, de către funcționarii SEM Centru, în localitatea Larga, r. Anenii Noi, a fost stopat automobilul de modelul „Toyota Tundra”, cu n/î BN1114EM (UA), la volanul căruia se afla Bagrin Vasile, iar urmare a controlului fizic a fost stabilit că, ultimul transporta articole vestimentare în asortiment fără careva acte de proveniență, iar examinând materialele cauzei a fost stabilit că, marfa a fost transportată din regiunea Transnistreană şi introdusă pe teritoriul controlat de către autoritățile constituționale, prin regiunea s. Gîsca, încălcând astfel prevederile Legii nr. 1417/1997.”

Prin decizia asupra cauzei contravenționale DSV01 000085 din 12 februarie 2024, Bagrin Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 287 alin. 1) Cod contravenţional, şi sancţionat cu amendă în mărime de 45 unităţi convenţionale, cu confiscarea mărfii, şi a contravalorii automobilului de modelul „Toyota Tundra”, cu numerele de înmatriculare BN1114EM (UA), totodată mijlocul de transport s-a dispus a fi restituit proprietarului Godea Boris.

La data de 23 februarie 2024, Bagrin Vasile a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie SVM01 000090 şi deciziei asupra cauzei contravenționale DSV01 000085 din 12 februarie 2024, întocmit în temeiul art. 287 alin.14 Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17.07.2024, a fost admisă contestația depusă de către Bagrin Vasile și dispusă încetarea procesului contravențional, în temeiul art.441 alin.1 lit.a) Cod contravențional.

Potrivit prevederilor art.458 alin.1 Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie

„instanței” obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 şi 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke şi Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006).*

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Prin urmare, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat.

Instanța de fond concluzionează faptul că la dosar lipsesc probe pertinente, concludente și utile care ar confirma învinuirea adusă lui Bagrin Vasile.

Sub acest aspect Colegiul penal reține că, potrivit art.4 alin.6 din Legea nr. 1417/1997 livrarea de mărfuri persoanelor juridice şi fizice rezidente care se află pe teritoriul Republicii Moldova şi care au relaţii fiscale cu sistemul ei bugetar de către persoanele juridice şi fizice rezidente care se află pe teritoriul Republicii Moldova şi care nu au relaţii fiscale cu sistemul ei bugetar este supusă T.V.A. conform art.96 lit. a), lit. b), art. 103 şi 104 din titlul III al Codului Fiscal. Persoanele juridice şi fizice rezidente care se află pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent de faptul dacă au sau nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, sânt obligate să treacă prin posturile vamale interne achitând T. V.A. până la sau la momentul trecerii controlului vamal.

Totodată, conform prevederilor pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.792/2004 „Mărfurile produse de persoanele juridice şi fizice, subiecți ai activității de întreprinzător, situați pe teritoriul Republicii Moldova şi înregistrați permanent la Agenţia Servicii Publice, dar care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al ţării, livrate în adresa persoanelor juridice şi fizice, subiecţi ai activităţii de întreprinzător, situaţi pe teritoriul Republicii Moldova şi care au relaţii fiscale cu sistemul ei bugetar, la trecerea prin posturile vamale interne de control sînt scutite de plata impozitelor şi a taxelor (cu excepţia accizelor) la prezentarea actului în original al Camerei de Comerţ şi Industrie ce confirmă originea autohtonă a acestora.

În context, Bagrin Vasile, la transportarea mărfurilor din regiunea transnistreană, indiferent de scopul transportării lor, urma să declare aceste mărfuri la postul vamal intern de control şi să achite drepturile de import aferente acestora, or pentru a beneficia de scutirea taxei vamale a mărfii, transportatorul urma să prezinte actul în original al Camerei de Comerţ şi Industrie, iar pentru scutirea de TVA, factura fiscală a Republicii Moldova.

Iar prezentarea „facturilor” eliberate de agenţii economici din regiunea transnistreană, nu au un suport legal, de vreme ce nu sunt recunoscute pe teritoriul Republicii Moldova şi respectiv nu acordă dreptul la scutirea de la plata drepturilor de import.

Relevant este și faptul că cet.Bagrin Vasile a procurat marfa de la întreprinderea SRL „Yumeter”, care deţine statut de agent economic înregistrat provizoriu în Registrul de stat al persoanelor juridice privind evidenţa provizorie, care nu are relaţii cu sistemul bugetar al Republicii Moldova. Astfel, SRL „Yumeter” a importat articolele vestimentare în cauză cu beneficierea de facilitate fiscală şi vamală, conform pct.l al Hotărârii Guvernului nr. 1001/2021, cu condiţia ca aceste mărfuri să rămână pe teritoriul regiunii transnistrene.

În consecință, Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției contravenientului.

În acest context, relevante sunt dezideratele din Hotărârea Curții Constituționale nr.02 din 22.11.2018, §65, în care Curtea a reținut în jurisprudența sa că sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, i.e. victimele actelor de violență, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la anularea procesului verbal cu privire la contravenție și încetarea procesului contravențional.

În aceste circumstanțe se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravențional.

Prin urmare, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță (a

se vedea în acest sens cauza *Ruiz Torija şi Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

Așadar, instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, fiind necesară administrarea de probe suplimentare, astfel că, Colegiul penal admite cererea de recurs, casează hotărârea contestată și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, de către un alt complet de judecată.

Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Admite recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Serviciul Vamal, director adjunct Lidia Ababii.

Casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17.07.2024, prin care a fost încetat procesul contravențional în privința lui Bagrin Vasile intentat în baza art. 287 alin.14 Cod contravențional şi remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Alexandru Spoială

Judecători: Igor Chiroșca

Denis Băbălău